

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
«БІЗНЕС-МОДЕЛІ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ»
підготовки бакалаврів

Луцьк – 2026

Силабус освітнього компонента «Бізнес-моделі міжнародних компаній».

Розробник: Науменко Наталія Сергіївна, доцент кафедри міжнародних економічних відносин, кандидат економічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(підпис) (А. О. Бояр)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин, протокол № 6 від _10_ лютого 2026 р.

Завідувач кафедри:

(Бояр А. О.)

© Науменко Н.С., 2026

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	Галузь знань 29 Міжнародні відносини, спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини, ОПП «Міжнародний бізнес», перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання – третій
		Семестр 5-й
ІНДЗ: немає		Лекції – 10 год.
		Практичні (семінарські) – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

ППП: Науменко Наталія Сергіївна

Науковий ступінь: кандидат економічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри, доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Контактна інформація: 0678606800, naumenko.nataliia@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://surl.li/shvned>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про сутність, еволюцію та різноманіття бізнес-моделей у міжнародному бізнесі. Курс розкриває теоретичні та прикладні аспекти побудови, аналізу й трансформації бізнес-моделей транснаціональних корпорацій і міжнародних компаній в умовах глобалізації, цифровізації та інноваційного розвитку. Особлива увага приділяється канві бізнес-моделі, її ключовим елементам, показникам ефективності та сучасним прикладам успішних міжнародних практик. Дисципліна формує аналітичне мислення, стратегічне бачення та здатність адаптувати бізнес-моделі до динамічного міжнародного середовища.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів комплексних теоретичних знань і практичних навичок щодо розробки, аналізу, оцінювання ефективності та удосконалення бізнес-моделей міжнародних компаній з урахуванням особливостей глобального ринку, конкурентного середовища, інноваційних процесів та міжкультурних чинників.

Завдання курсу: є сформований у студентів комплекс знань, умінь і компетентностей, що забезпечує їх готовність до професійної діяльності у сфері міжнародного бізнесу:

3. Soft skills (компетентності). Студенти повинні бути компетентними у таких питаннях:
 - засвоїти теоретичні засади формування та розвитку бізнес-моделей підприємств;

- зрозуміти специфіку бізнес-моделей транснаціональних корпорацій і міжнародних компаній;
- опанувати підходи до класифікації та аналізу бізнес-моделей;
- навчитися використовувати канву бізнес-моделі для практичного проектування бізнесу;
- оцінювати ефективність бізнес-моделей у міжнародному середовищі;
- аналізувати вплив інноваційного та цифрового середовища на трансформацію бізнес-моделей;
- розвинути здатність адаптувати бізнес-моделі до змін глобальної економіки.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Сем.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи формування бізнес-моделей міжнародних компаній						
Тема 1. Бізнес-моделі підприємства: еволюція та змістова характеристика	16	2	2	11	1	ДС/4
Тема 2. Бізнес-модель ТНК як основи організації міжнародного бізнесу	14	-	2	11	1	ДС/4
Тема 3. Сучасні організаційні форми та моделі міжнародного бізнесу	16	2	2	11	1	ДС/4
Тема 4. Характеристика базових елементів бізнес-моделі	14	-	2	11	1	ДС/4
Тема 5. Класифікація бізнес-моделей	16	2	2	11	1	ДС/4
Тема 6. Канва побудови бізнес-моделі	14	-	2	11	1	ДС/4
Разом за змістовим модулем 1	90	6	12	66	6	24
Змістовий модуль 2. Ефективність та трансформація бізнес-моделей у глобальному середовищі						
Тема 7. Ефективність бізнес-моделі	16	2	2	11	1	ДС/4
Тема 8. Інноваційне бізнес-середовище як основа формування бізнес-моделі сучасних підприємств	14	-	2	11	1	ДС/4
Тема 9. Сучасні підходи до удосконалення бізнес-моделей	16	2	2	11	1	ДС/4
Тема 10. Сучасні приклади ефективно діючих бізнес-моделей у світі	14	-	2	11	1	ДС/4
Разом за змістовим модулем 2	60	4	8	44	4	16
Види підсумкових робіт						
Контрольна робота (тест)						Т/60
Всього годин:	150	10	20	110	10	100

* Форма контролю: ДС – дискусія, Т – тести.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

1	Підготувати виступ у якому: розкрити еволюцію поняття «бізнес-модель» у контексті розвитку міжнародного бізнесу. Обґрунтувати відмінності між бізнес-моделлю, стратегією та бізнес-планом міжнародної компанії.
---	---

2	Проаналізувати бізнес-модель обраної транснаціональної корпорації (Apple, Toyota, Nestlé, Amazon тощо). Визначити ключові елементи створення цінності та конкурентні переваги компанії на глобальному ринку.
3	Здійснити порівняльну характеристику бізнес-моделей двох міжнародних компаній, що працюють у різних галузях. Результати подати у вигляді таблиці з узагальненими висновками.
4	Побудувати канву бізнес-моделі для: міжнародного стартапу або української компанії, що планує вихід на зовнішній ринок. Поясніть логіку формування кожного блоку канви.
5	Скласти класифікацію бізнес-моделей, що використовуються у міжнародному бізнесі (платформні, екосистемні, франчайзингові, ліцензійні, аутсорсингові тощо). Навести приклади міжнародних компаній для кожного типу.
6	Проаналізувати ефективність бізнес-моделі обраної міжнародної компанії за такими критеріями: створення цінності для клієнта; фінансова результативність; масштабованість; стійкість до глобальних ризиків. Зробити висновки щодо перспектив її розвитку.
7	Дослідити вплив цифровізації та інноваційних технологій на трансформацію бізнес-моделей міжнародних компаній (електронна комерція, платформи, штучний інтелект, big data).
8	Проаналізувати кейс трансформації бізнес-моделі міжнародної компанії в умовах кризи (пандемія COVID-19, геополітичні зміни, технологічні зрушення). Оцінити ефективність прийнятих управлінських рішень.
9	Розробити пропозиції щодо удосконалення бізнес-моделі реальної або умовної міжнародної компанії. Обґрунтувати очікувані економічні та стратегічні результати.
10	Підготувати презентацію на тему «Сучасні приклади ефективних бізнес-моделей міжнародних компаній». Виділити фактори успіху та можливості адаптації цих моделей до українських реалій.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання проводиться згідно з Положенням університету про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти (<https://surl.li/iwdrbd>). Обов'язкове дотримання норм Кодексу академічної доброчесності ВНУ (<http://surl.li/aagxg>) у процесі навчання. Максимальна кількість дозволених пропусків без поважної причини – 2. Можливе зарахування результатів формальної чи неформальної освіти як окремих тем чи змістових модулів курсу відповідно до Положення ВНУ від 29.08.2024 р. (<http://surl.li/sbwzdh>).

Максимальна кількість балів за вивчення курсу – 100, включаючи:

- до 40 б. за участь в обговореннях (семінари) (Модуль 1);
- до 30 б. за перший експрес-тест (електронне тестування);
- до 30 б. за другий експрес-тест (електронне тестування) (обидва тести – Модуль 2;

орієнтовний перелік питань для підготовки див. нижче).

Необхідний мінімум для успішного завершення курсу – 60 балів.

Поточний контроль (max = 40 б.)										Модульний контроль (max = 60 б.)		Макс. сума за курс
Модуль 1.										Модуль 2.		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Експрес-тест 1	Експрес-тест 2	
Сем 1	Сем 2	Сем 3	Сем 4	Сем 5	Сем 6	Сем 7	Сем 8	Сем 9	Сем 10			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	30	30	100

Робота студента на одному семінарі може бути оцінена у максимум 4 бали, з них 0,5 бала

– за присутність на парі, решта – за участь в обговоренні питань відповідної теми семінару. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем або підготувати презентації в кількості 25-30 слайдів з кожної теми, яку він пропустив протягом семестру з поважних причин. Таким чином можна покращити свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Оцінювання здійснюється суб'єктивно викладачем.

Експрес-тести проводяться у електронній формі на платформі MS Forms. Перший тест – після проведення шостого семінарського заняття, другий – після останнього (десятого семінару). На кожному з тестів студент одержує по 30 питань (завдань), правильна відповідь на кожне з яких оцінюється у 1 бал. Максимально можлива кількість балів одержаних за кожен з тестів (за усі правильні відповіді) – 30. У сумі за обидва – 60 балів.

Загальна оцінка за курс підраховується як сума балів за обома модулями. Оцінка виставляється згідно зі шкалою оцінювання (таб.).

За бажанням студента і якщо це дозволяє загальна кількість балів за поточну роботу до набраних балів викладачем може бути додано до 15 бонусних балів, які він отримав за активну участь у позакласній роботі (освітній, науковій, самоврядній, волонтерській тощо). Наявність таких балів підтверджується сертифікатом, виданим у деканаті.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – залік. Залік виставляється здобувачеві автоматично, якщо ним виконано усі види передбачених силабусом освітнього компонента робіт та одержано 60 або більше балів. У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету (див. Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів ВНУ імені Лесі Українки – <http://surl.li/ddfha>).

Для здобувачів ОПП спеціальностей «Медицина», «Стоматологія», «Фармація», «Терапія і реабілітація» переведення балів у 200-бальну шкалу здійснюється шляхом помноження балів 100-бальної шкали на 2.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти спеціальностей «Медицина», «Стоматологія», «Фармація», «Терапія і реабілітація»

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170–200	Зараховано
150–169	
140–149	
130–139	
120–129	
0–119	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Рогач О. Теорії міжнародного бізнесу: підручник/ МОН України, Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ: Київський ун-т, 2018. 687 с.
2. Кравець В.М., Кравець О.В. Західноєвропейський банківський бізнес: становлення і сучасність/ за ред. В. І. Міщенко. Київ: Знання-Прес, 2003. 472 с.
3. Бурда Майкл, Виплош Чарлз. Макроекономіка. Європейський контекст: пер. з англ. Київ: Основи, 1998. – 684 с.
4. Величко, К., & Цибульська, Е. (2023). Трансформація бізнес-моделей компаній: сучасні виклики та перспективи у цифровій економіці. *Економіка та суспільство*, № (52). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-39>
5. Міжнародний бізнес: навчальний посібник / С. В. Тарасенко, Ю. М. Петрушенко. Суми: Сумський державний університет, 2021. – 222 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3fmb_finan/Mizhnarodnyy-biznes.2021.Tarasenko-szhatyy.pdf
6. Галахова Т. О., Галахов Є. М., Євдоченко О. О., Кислицина О. В. (2022). Сучасні моделі монетизації бізнесу в умовах цифровізації економіки. *Бізнесінформ* № 11. С. 52-63. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2022-11_0-pages-52_63.pdf
7. Руда М.В. Годощук Н.А. (2024). Розроблення бізнес-моделі в умовах швидкого розвитку міжнародної електронної комерції. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. № 2(12). С. 127-137. URL: <https://doi.org/https://doi.org/10.23939/smeu2024.02.127>
<https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2024/dec/37256/menedzhmentnadoi-127-137.pdf>